

Esteettömyyden ja saavutettavuuden kunniamaininta: ohje ehdotusten tekemisestä vammaisneuvoston jäsenyhdistyksille

Porin kaupunginhallitus ja vammaisneuvosto ovat alkaneet vuodesta 2024 alkaen muistaa Porissa toimivaa yritystä, yhteisöä tai muuta toimijaa tämän tekemästä työstä esteettömyyden ja saavutettavuuden edistämiseksi kaupungin alueella. Ensimmäinen kunniamaininta myönnettiin Satakunnan ammattikorkeakoululle ja Porin kaupungille soveltavan liikunnan messujen järjestämisestä.

Kunniamaininta voidaan myöntää vuosittain. Vammaisneuvosto pyytää jäsenyhdistyksiään tekemään ehdotuksia kunniamaininnan ansaitsevasta Porin alueen toimijasta **oheisella lomakkeella 15.12.2025 mennessä.**

Linkki lomakkeelle: <https://www.lyyti.fi/questions/05727c927a>

Lomakkeella kysytään kunniamaininnan kriteerien täyttymisestä ja pyydetään perusteluita sille, miksi kyseinen taho olisi ansainnut esteettömyyden ja saavutettavuuden kunniamaininnan.

Lomakkeeseen kannattaa tutustua hyvissä ajoin ennen viimeistä täyttöpäivää. On suositeltavaa kirjoittaa vastaukset ensin tekstinkäsittelyohjelmaan (esim. Word) ja siirtää ne sieltä lomakkeelle. Näin tekstit pysyvät tallessa, jos lomakkeella ilmenee teknisiä haasteita.

Lomakkeen täyttämistä suositellaan ennen viimeistä ehdotusten jättöpäivää, jotta mahdolliset tekniset haasteet tai muut ongelmat ehditään ratkaisemaan.

Yleistä tietoa kunniamaininnasta

Kunniamaininnan tarkoitus on kannustaa Porissa toimivia yrityksiä, yhteisöjä ja toimijoita tarkastelemaan omaa toimintaansa esteettömyyden ja saavutettavuuden näkökulmasta ja palkita ansiokkaasti siinä onnistuneita toimijoita.

Vammaisneuvosto toivoo jäsenyhdistyksiltä aktiivista osallistumista kunniamaininnan saajan ehdottamisessa. Vammaisneuvoston sihteeri lähettää ohjeistuksen jäsenyhdistyksiin vuosittain syyskuun loppuun mennessä. Jäsenyhdistysten tulee jättää ehdotukset 15. joulukuuta mennessä. Vammaisneuvosto tekee esityksen kuluneen vuoden kunniamaininnan saajasta kaupunginhallitukselle seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä, jotta kunniamaininta voidaan myöntää vuosittain helmi-maaliskuussa. Mikäli sopivia esityksiä kunniamaininnan saajaksi ei jonain vuonna saada, voidaan maininta jättää sinä vuonna jakamatta.

Kunniamaininta sisältää paperisen kunniamainintatodistuksen sekä muistoesineen tai muun muistamisen.

Mitä esteettömyydellä ja saavutettavuudella tarkoitetaan?

Tiivistettynä esteettömyydellä ja saavutettavuudella tarkoitetaan sitä, että tilat, palvelut ja tiedot ovat kaikille sopivia ja kaikkien saatavilla riippumatta ihmisen toimintakyvystä.

Esteettömyydellä viitataan yleensä fyysiseen ympäristöön, kuten rakennuksiin ja ulkoalueisiin. Esteettömässä rakennuksessa tai alueella voi kulkea ja asioida esteettä esimerkiksi liikuntaesteinen, näkövammainen, kuulovammainen, pyörätuolia käyttävä tai lastenrattaiden kanssa kulkeva.

Saavutettavuudella tarkoitetaan aineetonta ympäristöä. Aineetonta ympäristöä ovat esimerkiksi tieto, verkkosivut, palvelut ja asenteet. Kohteen voidaan katsoa olevan saavutettava, jos siitä saa helposti tietoa etukäteen esimerkiksi internetistä tai esitteistä, ja sitä koskeva tieto on helposti ymmärrettävää, selkeää ja eri aistein hyödynnettävää. Esimerkiksi saavutettava verkkosivu tai tiedosto on laadittu niin, että näkövammainen pystyy lukemaan tekstiä apuohjelman avulla.

Kriteerit kunniamaininnan myöntämiseksi

Kunniamaininnan saajan on oltava porilainen tai Porin alueella toimiva henkilö, yritys, yhdistys, yhteisö tai toimipiste. Kunniamaininta voidaan myöntää myös Porin kaupungin työntekijälle, luottamustoimijalle, toimialalle tai toimipisteelle.

Saaja on kuluvan vuoden aikana jollain tavalla merkityksellisesti edistänyt esteettömyyttä ja/tai saavutettavuutta. Kyseessä voi olla esimerkiksi:

- jonkin käytännön, palvelun tai toimipaikan muokkaaminen paremmin saavutettavaksi
- tiedon lisääminen, tiedottaminen tai vahva vaikuttamistyö
- kokonaan uuden, saavutettavuuteen liittyvän palvelun tarjoaminen
- esteettömyyteen tai saavutettavuuteen liittyvä keksintö
- jokin muu esteettömyyttä ja saavutettavuutta edistävä teko

Teko on voinut olla pienikin, kunhan se on kohderyhmän kannalta merkityksellinen.

Esimerkkejä palvelun tai toimipaikan muokkaamisesta paremmin saavutettavaksi:

- Esteettömyyskartoituksen tekeminen ja siinä huomioitujen asioiden kehittäminen
- Esteettömyyden kehittäminen yhdessä kokemusasiantuntijoiden kanssa
- Kulkuväylien parantaminen
- Opastuksen ja tiedonsaannin parantaminen
- Esteettömien pysäköintipaikkojen lisääminen tai parantaminen
- Vammaisten lasten ja perheiden tarpeiden parempi huomioon ottaminen
- Aistivammaisten esteettömyyden parantamiseksi tehty uudistus

Jos kunniainnointia myönnetään toimipaikalle tai toimitilalle, on tilan esteettömyystietojen löydettävä palvelutietovarannosta (suomi.fi).

Suomi.fi -palvelun kautta palvelupaikan esteettömyystiedon kerääminen tapahtuu valtakunnallisiin esteettömyysasetuksiin ja -suosituksiin perustuvalla esteettömyyssovelluksella.

Esteettömyystietojen syöttämisen myötä palvelupaikan esteettömyystiedot ovat julkisesti ja yhtenevästi kaikkien saatavilla. Tieto tilan esteettömyydestä tai sen esteellisyydestä antaa käyttäjälle mahdollisuuden arvioida, onko sinne mahdollista päästä ja pystyykö siellä toimimaan.

Esteettömyyssovelluksen käyttö on maksutonta, mutta edellyttää palvelupaikan rekisteröintiä Digi- ja väestötietoviraston palvelutietovarantoon.

Lisätietoja sovelluksesta löytyy suomi.fi-ohjeista. Linkki ohjeisiin:

<https://kehittajille.suomi.fi/palvelut/palvelutietovaranto/sisallon-tuottaminen/asiointikanavien-kuvaamisen-ohjeet/miten-kuvaan-palvelupaikan#esteettomyystietojen-antaminen-palvelupaikalle>

Yhteystiedot

Yhteydenotot kunniainnointaa koskevissa kysymyksissä vammaisneuvoston sihteerille:

Elli-Mari Sulonen
Porin kaupungin osallisuusasiantuntija
elli-mari.sulonen@pori.fi
044 701 4774